

FILMIN OHJEET
ELSA COJNBY

JAGUAARI

TIITTELI	JAGUAARI
OHJAUS	Mattias Gordon
VUOSI	2009
PITUUS	21 min
MAA	Ruotti
SUOSIKÄ	4 Vuotta
OHJEET	Elsa Cojnby

KIRJALISET MALLIT
JAGUAARI: ULF STARK & ANNA HÖGLUND
KOSTANUS: BONNIER CARLSEN

TULOSTETTU VÄRSUUNI:
WWW.FILMCENTRUM.SE

KERTOMUS

Oon ilta. Suurela vihreällä matola olohuoneessa pikku Elmer makkaa ja kattoo kirjaa. Köökissä pappa laittaa velliä. Elmer sellailee kirjaa, joka on täynnä elukoita. Ko velli on valmis Elmer saapi sen nappipullossa. Sitte pappa porstaa sen hampaat. Siinä Elmer havattee, ette hään on saanu karvataljan – hänestä tulee jaguaari, aivan semmonen ko kirjassa. Pappa pölästyy mutta Elmer antaa sille märän suuelman ennen ko hiipii siutti mamman ja hyppää ulos klasista.

Ulkona tähet loistava ja Elmer tuntee ittensä iloseksi ja onneliseksi. Se leekaa jonku rotan kans, mutta silloin siihen tulee krannin inhottava koira, ”Prins”. Mutta tällä kertaa Prins on se, joka pölkää Elmeriä, se ko on jaguaari. Sitte Elmer kohtaa fiinin kissan, jonka kans hään halvaa leekata. Mutta kissa pölästyy ja lähtee laukhoon siitä. Yhtäkkiä kuuluu piilinrenkhaan ulinaa ja Elmer-jaguaari löytää kissan, pääle ajettunna, vertä karvoissa. Elmer tulee suruliseksi eikä halva enää olla jaguaari; häänhään ei ole vaaralinen, hään halusi vain leekata. Se hun-tee-rea jos kissa on kuolu. Mutta silloin kissa herrää, sen nimi on Ellinor.

Kissakaveri Ellinor saapi rattastaa kotia Elmer-jaguaarin sölässä. Sitte Elmer mennee kotia. Se seisoo talonsa ulkopuolela ja näkkee mammansa klasissa. Silloin se tulee vähäsen suruliseksi, eihään jaguaari nuku kotona. Se pannee maata portin ulkopuolele ja nukkuu. Se ei enää ole minkhään jaguaarin näkönen. Kohta mamma sen löytää, nostaa onnelisena pojan ja viepi sen sisäle. Kunka ilosia mamma ja pappa on, sitä Elmer ei havatte ko se nukkuu ... ja näkkee unta kissasta, jonka nimi on Ellinor.

FILMIN TEEMAT

Filmi on pienen pojan muuttumisesta isoksi ja vaaraliseksi elukaksi. Sen siihaan ko pölästyä saattaa tulla semmoseksi, joka pölättää muita – missä ei ole vain hyviä puolia. Sen lisäksi, ette oon puhetta urholisuudesta ja pölostä, filmin muoto herättää kysymyksiä. *Tulleekos Elmeristä tosihaan jaguaari? Saattaa puhua unista ja mielikuvista ja lasten omista kokemuksista.*

ISO, VOIMAKAS JA PIENI – SAMALA KERTAA?

Kaks kertaa jaguaari, Elmer pölättää toisia tahala; muistatkos sie ketä se pölättää? Miksis sen niitä pölättää?

Elmer-jaguaari ei halva pölättää kissa Ellinoria, päinvastoin se halvaa leekata. Ellinor laukkoo poijes siitä ja piili aijaa sen pääle. Selitä mitä tapahtuu ko Ellinor joutu alle ajetuksi! Kunkas Elmer sen kokkee? Tuuri, ette Ellinor jaksaa hyvin ja ette niistä tulee kaveria. Mikäs oon syy siihen, ette se heittää pölkäämästä jaguaari Elmeriä? Kunkas sie näytät toisile, ette se olet siivo?

UNTA JA MIELIKUVITUSTA

Mitäs filmissä oikein tapahtu, muuttukos Elmer toessa jaguaariksi? Saattaakos pieneile lapsile toela niin käyä? Vai näkikös Elmer unta, ette hänestä tuli jaguaari?

Mitäs tapahtuu ko näkkee unta? Mitäs sie pruucaat nähä unissa?

Näyttää olevan jännä ja hauska uni, mutta piain vähäsen inhottava. Saatatkos sie hoksata jotaki mikä oon inhottavvaa? Olikos siinä jotaki surulista? Mikä oli hauska ja hyvä?

Filmin lopussa Elmer näkkee hymyhuulin unia fiinistä kissasta, Ellinorista. Vaikka se oli vähäsen inhottavvaa niin uni loppuu hyvin.

Mitäs sie pruucaat tehdä jos sie olet nähny inhottavia unia?

ELMERIN JA MINUN ARKIPÄIVÄ

Illala Elmer kattoo kirjaa. *Pruukaatkos sie tehä niin ennen ko sie menet maata? Piia in joku sulle lukkee? Oonkos sulla joku erityinen kirja, josta sie oikein tykkäät? Mikäs kirja se oon? Mitäs tapahtuu ko sie menet maata?*

Oonkos sulla oma huone, jossa sie nukut? Minkäslainen se oon?

Elmer näkkee unta, ette hänen kääsee krannin koiran Prinsin paikoile. Tavalisesti – ko se ei ole jaguaari – se pölkää Prinsia. *Tunnetkos sie yhthään koiraa? Oonkos se siivo koira vai pölättääkö se sinua? Oonkos muuta mikä saapi sinua pölkäähmään?*

RIIMIÄ, SANALEIKKIÄ JA MUITA LEIKKIÄ

Filmi oon, justhiinsa niinku kirja, kerottu riimissä. Sitä saattaa leekata monia eri riimileikkiä, hankaluu et eri tasoa.

Enkkelttiä riimiä. Fröökynä sanna o yhen sanan ja lapset saava hoksata riimisanoja. Jos tarttee niin lapset saattava saa'a johantaa, esimerkiksi "elukka joka riimaa sanhaan missi (kissi)?"

Riimata ympäri. Istukaa sirkelhiin ja antakaa jonku alkaa sanala, jonka likheinen kaveri saapi riimata, käykää sirkkeliä ympäri.

Sim sala bim. Jos lapset oon vähän isompia saattaa lua riimikertomuksen yhessä ja lapset saava auttaa keskenhään kokoamaan oman satutarinan: "Oli kerran pieni kissi ..."

Löytää vastakkaisia sanoja. Fröökynä sanna o yhen sanan ja lapset hoksava vastakkaisen, esimerkiksi – päivä –yö, iso-pieni, arka-tohtiva ja niin poijes päin.

Filmissä Elmer muuttuu jaguaariksi. *Minkäslaisena elukkanna sie halvaisit olla vähäsen aikaa, jos sie saisit? Mikäs hyvä puoli siinä elukassa oon? Oletkos sie nähny koskhaan jännää elukkaa? Koska? Olikos se iso vai pieni? Oletkos sie vaikka nähny jaguaarin?*

Charaadia. Lossaa olla joku elukka ja anna toisten arvata mikä elukka sie olet! Jos se oon hankalaa niin toiset lapset saattava tehä kysymyksiä niinku "saattakos sie lentää/uia, kiivetä?" ..

Jyngeli. *Mitäs jyngelissä oon? Ja missäs jyngeliä oon? Ruottissa? Aafriikassa?* Leekatkaa ette tet oletta suuren kaupungin jyngelissä, Elmerinä ja Ellinorina. Kattokaa ympäri. Kattokaa tarkoin. Mitäs tet näettä ... siinä jyngelissä? Oonkos sohvala neljä jalkaa, oonkos se iso ja pehmeä – silloin se kyllä oon elefantti! Onkos se piia in siivo? Ja oonkos muita elukoita? ..

TIPSIÄ VANHEEMALLE YLHEISÖLLE!

JAGUAARI

"Jaguaari" oon kans Elmer Diktoniuksen runosviitin nimi ja pikku Starkin ja Höglundin kirjassa oon kaima kirjailiassa. Katto mielelä Diktoniuksen teosta - mikäs siinä oon asianna? Kunkas tekstit suhtautuvva toishiin?

ASUS...

Yölä kaikki oon pimeätä ja sitä oon yksin. Ennä ei saata hallita aatoksia eikä käyttäytymistä ja sitä kohtaa mailman, mikä näyttää erilaiselta ko se mihinkä oon tottunu. Se oon kiehtova mutta se saattaa samala olla pölättävä.

Vuorokauden pimeämmät tiimat ja valon ja pimeän rajamailma oon ihmettelyn kohe. Yölä vallitsee sekasorto (vaikkaki ajanrajojen takia hallitunna) ja "toelisuutta" määrittelee normittomuus ja nurinpäin viskattut valtarakenthet.

Yön hallittua sekasortoa peilaa lastenkirjojen kerrontarakene, mikä usein oon sirkkylääri; se kulkee kotoa/turvasta poijes/seikkaihluun - ja takasi.

Lisälukemisen tipsiä: Anna-Maija Koskimies-Hellmanin väitöskirja "Inre landskap i text och bild. Dröm, lek och fantasi i svenska och finska bilderböcker". (2008)